

Győri Ítéltábla
Gf.II.20.108/2005/2.

A Gt.47.§. (3) bekezdésében meghatározott 90 napos perindítási határidő nem elévülési jellegű, hanem jogvesztő. Elmulasztása még abban az esetben sem menthető ki, ha a felperes számára tőle független körülmények tették lehetetlenné a keresetlevél határidőben történő benyújtását.

A felperes a 2004. október 5-én előterjesztett keresetében az alperes 2004. június 22-én meghozott 76/2004 számú igazgatósági határozata hatályon kívül helyezését kérte. Arra hivatkozott, hogy a határozat a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. tv. 76.§. (2) bekezdésébe ütközik. Kiemelte, hogy csupán 2004. szeptember 29-én került abba a helyzetbe, hogy keresetlevelét előterjessze, ugyanis az alperes a keresettel támadott határozatát 2004. július 5-én egy újabb, 79/2004. szám alatt meghozott határozatával visszavonta, és az ezen második határozatot megsemmisítő választottbíróági határozatot az alperes csupán 2004. szeptember 29-én tette közzé.

Az elsőfokú bíróság a 2004. október 15-én kelt 2. számú végzésével a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasította. A végzés indokolása szerint a felperes keresetlevelét az alperesi határozat meghozatalától számított 90 napos jogvesztő határidőn túl terjesztette elő. A határidő elteltét követően pedig keresetindításnak akkor sincs helye, ha azt a 90 nap alatt egyébként objektív körülmények tették lehetetlenné.

E végzés ellen a felperes élt fellebbezéssel, és annak megváltoztatásával a keresetlevél idézés kibocsátása nélkül történő elutasításának mellőzését és az elsőfokú bíróságnak a per tárgyalására utasítását kérte. Fellebbezése indokolásában arra hivatkozott, hogy a Gt.47.§. (3) bekezdésében meghatározott 90 napos határidő elévülési jellegű, számítását pedig a keresettel támadott igazgatósági határozatot visszavonó 79/2004. számú döntés hatályon kívül helyezéséről rendelkező választottbíróági határozat közzétételétől újra kell kezdeni. Keresetlevelét pedig az így újból megkezdődött elévülési határidőben nyújtotta be, tehát a perindítás nem késett el.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú végzés helybenhagyását kérte. Azzal érvelt, hogy a Gt.47.§. (3) bekezdésében meghatározott 90 napos határidő jogvesztő, elmulasztása igazolással sem menthető ki. Megjegyezte, hogy a per nem is tartozott a bíróság hatáskörébe, a társasági jogvitákra ugyanis alapszabálya 8.1. pontjában a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő állandó választottbíróóság kizárólagos hatáskörét és illetékességét kötötték ki.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és az abból levont jogi következtetése is helytálló.

A gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény (a továbbiakban Gt.) 47.§. (1) és (3) bekezdéseiből kitűnően ugyanis a gazdasági társaság tagja (részvényese) a jogsértő társasági határozat bírósági felülvizsgálata iránti keresetet a határozatról való tudomásszerzésről számított 30 napon belül indíthatja meg. A határozat meghozatalától számított 90 napos jogvesztő határidő elteltével azonban a határozatot akkor sem lehet megtámadni, ha a perlésre jogosulttal azt nem közölték, illetve arról addig nem szerzett tudomást.

A konkrét esetben az alperes igazgatósága a kifogásolt 76/2004. számú határozatot 2004. június 22-én hozta meg, a felperes viszont keresetlevelét 2004. október 5-én, tehát a határozathozataltól számított 90 nap elteltével terjesztette elő.

Az anyagi jogi határidőknek két típusa van, ezek: a jogvesztő és az elévülési jellegű határidők. A jogvesztő határidők esetében az alanyi jog a határidő elteltével megszűnik, az elévülési jellegű határidők esetében pedig nem szűnik meg ugyan, de bírósági eljárásban többé nem érvényesíthető. Jogvesztő az a határidő, amelyet jogszabály annak minősít. A további anyagi jogi határidők elévülési jellegűek. A jogvesztő határidő elteltét a bíróságnak hivatalból kell észlelnie, és ebben az esetben a keresetlevelet a Pp.130.§. (1) bekezdés h./ pontja alapján idézés kibocsátása nélkül el kell utasítania. Igazolással a keresetindítási határidő elmulasztása csak akkor menthető ki, ha jogszabály ezt kifejezetten lehetővé teszi, az elévülés nyugvására és megszakadására vonatkozó szabályok pedig értelemszerűen csak az elévülési jellegű határidők esetében alkalmazhatók. (4/2003. Polgári jogegységi határozat)

A Gt.47.§. (3) bekezdésében meghatározott 90 napos határidő – a felperes téves álláspontjával ellentétben – nem elévülési jellegű, hanem jogvesztő. Elmulasztása még abban az esetben sem menthető ki, ha a felperes számára tőle független körülmények tették lehetetlenné a keresetlevél határidőben történő benyújtását.

Ezért a Pp.130.§. (1) bekezdés h./ pontja alapján az elsőfokú bíróság helytállóan rendelkezett a keresetlevél idézés kibocsátása nélkül történő elutasításáról.

Az ítéltábla az alperes fellebbezési ellenkérelmében előterjesztett hatásköri kifogást érdemben nem vizsgálhatta. A keresettel támadott határozatot ugyanis 2004. június 22-én hozták meg, az alperes viszont alapszabálya 2004. július 1. napjától hatályos szövegét csatolta. Így nem lehetett megállapítani azt, hogy az alapszabály 8.1. pontja már a 76/2004. számú igazgatósági határozat meghozatalakor is hatályban volt-e. Ezért csupán megjegyzi ebben a körben az ítéltábla, hogy az alapszabályba foglalt választottbírósági kikötés a Gt.47.§-a alapján indított perekre is kiterjed. Ezért abban az esetben, ha a kifogásolt határozat meghozatalakor az alperes alapszabályának 8.1. pontja már hatályban volt, és erről a felperesnek tudomása volt, a keresetlevél idézés kibocsátása nélkül történő elutasításának az 1994. évi LXXI. tv. 8.§. (1) bekezdése alapján lett volna helye.

Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú végzést a Pp.253.§. (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban vesztes felperes köteles az alperes jogtanácsosi munkadíjból álló perköltségét megfizetni. Ennek összegét az ítéltábla a Pp.67.§. (2) bekezdése, 75.§. (2) bekezdése és a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3.§. (3), (5) és (6) bekezdései alapján a kifejtett tevékenység mérlegelésével határozta meg.